

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 grudnia 2019 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie, XVII Wydział Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
w składzie:

Przewodniczący –	SSO Anna Maria Kowalik
Protokolant –	St. sekr. Sądowy Jadwiga Skrzyńska

po rozpoznaniu 5 grudnia 2019 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa **Zakładów (...) spółki akcyjnej w P. w restrukturyzacji**

przeciwko **Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki**

o wymierzenie kary pieniężnej

na skutek odwołania powoda od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z 31 sierpnia 2017 roku Nr (...)

1. uchyła zaskarżoną decyzję w punkcie 1 i 2;
2. zasądza od Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki na rzecz Zakładów (...) spółki akcyjnej w P. w restrukturyzacji kwotę 837,00 zł (osiemset trzydzieści siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym 720,00 zł (siedemset dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

SSO Anna Maria Kowalik

Sygn. akt XVII AmE 352/17

UZASADNIENIE

Decyzją z 31 sierpnia 2017 r. Nr (...) Prezes Urzędu Regulacji Energetyki (dalej Prezes URE, pozwany), na podstawie art. 56 ust. 2 i art. 56 ust. 1 pkt 3a w związku z art. 11 i art. 11d ust. 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. z 2017 r., poz. 220 ze zm.) (dalej p.e.) w związku z § 5 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z 23 lipca 2007 roku w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła (Dz.U. z 2007 r. Nr 133, poz. 924) (dalej Rozporządzenie) oraz na podstawie art. 104 a także art. 105 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r., poz. 1257) w związku z art. 30 ust. 1 p.e., po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego orzekł, że:

1. Zakłady (...) spółka akcyjna z siedzibą w P. (dalej powód) w dniach od 10- 12 sierpnia 2015 roku, w odniesieniu do obiektu zlokalizowanego w P. przy ul. (...), naruszyła obowiązek stosowania się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wynikający z art. 11 i art. 11d ust. 3 p.e., co podlega karze pieniężnej określonej w art. 56 ust. 1 pkt 3a p.e.,

2. za działanie wymienione w pkt 1 wymierzył powodowi karę pieniężną w kwocie 93 795 zł,

3. umorzył postępowanie administracyjne w pozostałej części dotyczącej obiektu powoda zlokalizowanego w miejscowości M.(...).

Od powyższej Decyzji powód złożył odwołanie, zaskarżając ją w części, tj. w zakresie pkt 1 i 2 Decyzji. Powód zarzucił Decyzji:

1) naruszenie art. 11 i art. 11d ust. 3 p.e. w zw. z art. 56 ust. 1 pkt 3a p.e. poprzez jego błędne zastosowanie przez Prezesa URE polegające na uznaniu, że Zakłady (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w P., w odniesieniu do obiektu zlokalizowanego w P. przy ulicy (...), naruszyły obowiązek stosowania się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, co podlega karze pieniężnej;

2) naruszenie art. 11c ust. 2 pkt 2 p.e. w zw. z art. 56 ust. 1 pkt 3a p.e. poprzez jego błędne zastosowanie przez Prezesa URE polegające na uznaniu, że Zakłady (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w P., w odniesieniu do obiektu zlokalizowanego w P. przy ulicy (...) w dniach 10.08.2015 r., 11.08.2015 r. i 12.08.2015 r. naruszyły obowiązek stosowania się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, co podlega karze pieniężnej;

3) naruszenie art. 56 ust. 1 pkt 3a p.e. poprzez jego błędne zastosowanie przez Prezesa URE polegające na nałożeniu kary pieniężnej na Zakłady (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w P., w odniesieniu do obiektu zlokalizowanego w P. przy ulicy (...) za przekroczenia przez Spółkę wprowadzonych ograniczeń w poborze energii elektrycznej, które miały miejsce w dniu 10.08.2015 r., 11.08.2015 r. i 12.08.2015 r.;

4) naruszenie art. 56 ust. 6 p.e. poprzez jego błędne zastosowanie i uznanie przez Prezesa URE, iż w sprawie zachodzi znaczny stopień szkodliwości czynu, który wyraża się w bezpośrednim wpływie Zakładów (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w P., w odniesieniu do obiektu zlokalizowanego w P. przy ulicy (...) na bezpieczeństwo Krajowego Systemu Elektroenergetycznego, a co się z tym wiąże w spowodowaniu realnego zagrożenia bezpieczeństwa pracy sieci elektroenergetycznej w całym kraju;

5) naruszenie art. 56 ust. 6 p.e. poprzez brak należytego uwzględnienia w sprawie przez Prezesa URE szeregu okoliczności łagodzących, w szczególności dotychczasowego zachowania podmiotu, stopnia naruszenia przepisów ustawy, wprowadzonej przez Spółkę redukcji poboru mocy w okresie ograniczeń poboru mocy, w tym w okresie 10.08.2015 r. -12.08.2015 r., rodzaju działalności gospodarczej prowadzonej przez powoda, braku przekroczenia poboru mocy w okresie 13.08.2015 r. - 31.08.2015 r., a w rezultacie nałożenie na Spółkę wygórowanej kary pieniężnej w wysokości nieadekwatnej do skali przekroczenia przez powoda dopuszczalnego poboru mocy w okresie 10.08.2015 r. - 12.08.2015 r.;

6) naruszenie art. 56 ust. 1 pkt 3a p.e. w zw. z art. 11 i art. 11d ust. 3 p.e. poprzez błędne przyjęcie przez Prezesa URE, że Zakłady (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w P., w odniesieniu do obiektu zlokalizowanego w P. przy ulicy (...), przekroczyły obowiązujące je - zgodnie z Planem wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej - wartości poboru mocy w poszczególnych stopniach zasilania w dniach 10.08.2015 r., 11.08.2015 r. i 12.08.2015 r., w sytuacji, gdy powód nie znał wielkości dopuszczalnego poboru mocy w poszczególnych stopniach zasilania dla obiektu zlokalizowanego w P. przy ul. (...), gdyż Plan wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej na okres od 1 września 2014 r. do 31 sierpnia 2015 r. nie został powodowi dostarczony przez (...) S.A., co w konsekwencji miało bezpośredni wpływ na Decyzję;

7) naruszenie art. 56 ust. 1 pkt 3a p.e. w zw. z art. 11 i art. 11d ust. 3 p.e. poprzez błędne przyjęcie przez Prezesa URE, że zgodnie z obowiązującym Zakłady (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w P., w odniesieniu do obiektu zlokalizowanego w P. przy ulicy (...), na dzień 10 sierpnia 2015 r. Planem wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej moc określona dla 20 stopnia zasilania wynosiła 0 MW w godzinę, w sytuacji, gdy moc bezpieczna nie

została określona w Umowie sprzedaży energii elektrycznej i świadczenia usług dystrybucji nr (...) zawartej przez Spółkę a (...) Sp. z o.o. w dniu 21 listopada 2014 r., co w konsekwencji miało bezpośredni wpływ na Decyzję;

8) naruszenie art. 56 ust. 1 pkt 3a p.e. w zw. z art. 11 i art. 11d ust. 3 p.e. poprzez błędne ustalenie przez Prezesa URE, że Zakłady (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w P., w odniesieniu do obiektu zlokalizowanego w P. przy ulicy (...), obowiązywał w dniach 10.08.2015r., 11.08.2015 r. i 12.08.2015r. Plan wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej na okres od dnia 1 września 2014 r. do dnia 31 sierpnia 2015 r., pomimo, iż zebranego w sprawie materiału dowodowego nie wynika, że powód otrzymał przedmiotowy Plan, co w konsekwencji miało bezpośredni wpływ na ustalenia poczynione w sprawie przez Prezesa URE oraz nałożenie na Spółkę kary pieniężnej;

9) naruszenie art. 56 ust. 2, ust. 3 i ust. 6 p.e. poprzez przyjęcie przez Prezesa URE jako mnożnika do wyznaczenia kary pieniężnej dla Zakładów (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w P. ceny rozliczeniowej za 1MWh energii elektrycznej na rynku bilansującym tj. 1.500,00 zł z dnia 7 stycznia 2016 r. i podwojenie jej z tytułu sankcji dla powoda bez jakiegokolwiek uzasadnienia oraz w sytuacji, gdy ograniczenia poboru mocy miały miejsce w okresie 10-31 sierpnia 2015 r. a nie w dniu 7 stycznia 2016 r., co w konsekwencji miało bezpośredni wpływ na wysokość kary pieniężnej nałożonej przez Prezesa URE na powoda;

10) naruszenie art. 56 ust. 6a p.e. poprzez jego niezastosowanie wobec Zakładów (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w P. w odniesieniu do zakładu produkcyjnego zlokalizowanego w P. ul. (...) i umorzenie postępowania.

W konsekwencji powód wniósł o orzeczenie przez Sąd, że:

1) zmienia zaskarżoną Decyzję w pkt 1 i pkt 2 w ten sposób, że nie stwierdza naruszenia przez powoda obowiązku stosowania się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wynikający z art. 11 i art. 11d ust. 3 p.e., co podlega karze pieniężnej określonej w art. 56 ust. 1 pkt 3a tej ustawy,

2) uchyla Decyzję w pozostałym zakresie,

a z najdalej posuniętej ostrożności procesowej, wniósł ewentualnie o orzeczenie, że Sąd:

3) zmienia Decyzję w pkt 2 poprzez obniżenie wysokości nałożonej na powoda kary pieniężnej,

w każdym zaś przypadku wniósł o orzeczenie, że Sąd:

4) zasądza od Prezesa URE na rzecz powoda koszty postępowania, w tym koszty zastępstwa procesowego według norm przepisanych,

a ponadto wniósł o:

5) dopuszczenie dowodów powołanych w treści odwołania na okoliczności wskazane w odpowiednich częściach uzasadnienia, przy których zostały one przywołane, w tym w szczególności o przesłuchanie powoda na okoliczność czynności realizowanych przez powoda w wykonaniu obowiązku stosowania się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej w okresie od dnia 10.08.2015 r. do dnia 31.08.2015 r.

Pozwany Prezes Urzędu Regulacji Energetyki złożył odpowiedź na odwołanie, w której wniósł o:

1) oddalenie odwołania;

2) przeprowadzenie dowodu z dokumentów zgromadzonych w aktach administracyjnych sprawy na okoliczność twierdzeń zawartych w zaskarżonej Decyzji;

3) oddalenie wniosku o dopuszczenie dowodu z przesłuchania powoda na okoliczność czynności realizowanych przez powoda w wykonaniu obowiązku stosowania się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej w

okresie od dnia 10.08.2015 r. do dnia 31.08.2015 r. jako niemającego istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy,

4) zasądzenie od powoda na rzecz Prezesa URE kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Rozpoznając odwołanie Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił następujący stan faktyczny:

Zakłady (...) S.A. w P. zawarły 22 października 2008 r. z (...) Sp. z o.o. (obecnie (...) Sp. z o.o.) Umowę kompleksową dostarczania energii elektrycznej nr (...) zawierającą Załącznik nr 13-152 z tego samego dnia oraz Załącznik nr 1 do wymienionego Załącznika nr 13-152, dotyczące obiektu w P. przy ul. (...) (Umowa z załącznikami k. 166- 170 akt adm.). W myśl § 2 Załącznika nr 13-152 do Umowy maksymalne ograniczenie w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej dla ww. obiektu ustalono na poziomie 0,00 kW przy 20 stopniu zasilania.

W dniu 17 lutego 2012 r. Zakłady (...) S.A. w P. zawarły z (...) Sp. z o.o. (obecnie (...) Sp. z o.o.) kolejną Umowę kompleksową dostarczania energii elektrycznej nr 13-152 zawierającą Załącznik (...), Załącznik D, Załącznik nr (...) oraz Załącznik nr 1, wszystkie z tego samego dnia, dotyczące obiektu w P. przy ul. (...) (Umowa z załącznikami k. 214- 225 akt adm.). W myśl § 2 pkt 4 Załącznika nr (...) moc bezpieczną dla ww. obiektu ustalono ponownie na poziomie 0 kW przy 20 stopniu zasilania.

Na mocy aneksu nr (...) z dnia 4 października 2013 r. do Umowy kompleksowej dostarczania energii elektrycznej nr 13-152 Zakłady (...) S.A. w (...) Sp. z o.o. zmieniły zapisy tejże Umowy kompleksowej w ten sposób, iż przyjęły, że Umowa wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2012 r. i zostaje zawarta na okres do dnia 31 grudnia 2014 r. Jednocześnie spółki postanowiły, że przestają obowiązywać postanowienia Załącznika nr (...) do Umowy kompleksowej a zaczynają obowiązywać postanowienia Załącznika nr (...) z 4 października 2013 r. do Umowy kompleksowej (aneks nr (...) k. 206- 207 akt adm., Załącznik (...) z cennikiem k. 208- 213 akt adm.).

Przed końcem obowiązywania tej umowy, w dniu 21 listopada 2014 r., Zakłady (...) S.A. w (...) Sp. z o.o. zawarły Umowę sprzedaży energii elektrycznej i świadczenia usług dystrybucji nr (...). Zgodnie z § 4 ust. 1 tej Umowy weszła ona w życie 26 września 2014 r. a na podstawie § 4 ust. 3 tej Umowy z dniem poprzedzającym dzień wejścia w życie Umowy ulega rozwiązaniu dotychczasowa umowa. Jak stanowi zaś § 5 ust. 1 ppkt 1.1. i 1.2 integralną częścią Umowy jest Załącznik nr 1 i Załącznik nr 2 (Umowa z załącznikami k. 48- 55 akt adm.). Zgodnie z treścią Załącznika nr 1 do Umowy do obiektu w P. przy ul. (...) Zakłady zamówiły moc umowną na poziomie 2100 kW. Ani w Umowie, ani w jej załącznikach nie określono mocy bezpiecznej, nie ustalono też gradacji ograniczenia mocy stosownie do wprowadzonych stopni zasilania na wypadek ograniczeń w poborze.

Pismem z 15 lipca 2014 roku, wysłanym 31 lipca 2014 r. listem poleconym, (...) S.A. przesłał powodowi plan wprowadzenia ograniczeń w poborze energii elektrycznej obowiązujący od 1 września 2014 roku do 31 sierpnia 2015 roku dla zakładu w P. (...) (plan k. 164 akt adm., oświadczenie k. 165 akt. adm., system kontroli obiegu kancelaryjnego k. 113 akt adm., pismo (...) S.A. k. 112 akt adm.). Jednakże przysyłka zawierająca to pismo nie dotarła do powoda (k. 186 akt adm.).

(...) S.A. (dalej: (...) S.A.” albo (...)) w związku z obniżeniem dostępnych rezerw zdolności wytwórczych poniżej niezbędnych wielkości, spowodowanych m. in. wyjątkowo wysokimi temperaturami i niskim poziomem wód w zbiornikach wodnych i rzekach, stwierdziły wystąpienie zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej w rozumieniu postanowień art. 3 pkt 16d p.e. wprowadzając, na podstawie art. 11 c ust. 2 pkt 2 p.e., od godz. 10:00 dnia 10 sierpnia 2015 r. ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej.

Tego samego dnia o godzinie 7:55 i 19:55 pojawiły się komunikaty w Programie(...) (...) informujące o wprowadzonych ograniczeniach (okoliczność bezsporna).

Jednocześnie, 10 sierpnia 2015 r. (...) S.A., działając na podstawie art. 11c ust. 3 p.e., powiadomiły Ministra Gospodarki i Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki o wystąpieniu zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, podjętych działaniach i środkach w celu usunięcia tego zagrożenia i zapobieżenia jego negatywnym skutkom oraz zgłosiły Ministrowi Gospodarki konieczność wprowadzenia ograniczeń na podstawie art. 11 ust. 7 p.e., tj. w trybie wydania przez Radę Ministrów rozporządzenia o wprowadzeniu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej do dnia 31 sierpnia 2015 r.

Rada Ministrów pozytywnie rozpatrzyła wniosek Ministra Gospodarki wydając 11 sierpnia 2015 r. rozporządzenie w sprawie wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, które zostało opublikowane w Dzienniku Ustaw pod poz. 1136 i wprowadziło te ograniczenia w okresie od 11 sierpnia 2015 r. od godz. 24:00 do 31 sierpnia 2015 r. do godz. 24:00.

Na wezwanie Prezesa URE (...) S.A. (dalej: (...)), do którego sieci przyłączone są Zakłady (...) S.A. z siedzibą w P. przedstawił zbiorcze dane wskazujące na stopień niedostosowania się odbiorców ujętych w Planie wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej obowiązującym w dniach od 10 do 31 sierpnia 2015 r. do wprowadzonych ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej. Na podstawie powyższych danych zostały wygenerowane informacje wskazujące na stopień niedostosowania się powoda do wprowadzonych w dniach 10 - 31 sierpnia 2015 r. ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej w odniesieniu do punktu poboru energii elektrycznej zlokalizowanego w (...) (k. 7-8,103- 104 akt adm.).

W wyniku analizy ww. dokumentów Prezes URE powziął podejrzenie, że powód, we wskazanym przez (...) obiekcie nie dostosował się do wprowadzonych 10 - 31 sierpnia 2015 r. ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej.

Mając na względzie powyższe, pismem z 22 kwietnia 2016 r. Prezes URE zawiadomił powoda o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej, wzywając jednocześnie do zajęcia stanowiska w sprawie, tj. zwłaszcza do złożenia wyjaśnień dotyczących powodów niedostosowania się do wprowadzonych ograniczeń, a także nadesłania kopii wszelkich dokumentów mogących stanowić dowód w sprawie. W szczególności Prezes URE wezwał powoda do ustosunkowania się do przekazanych mu informacji, otrzymanych przez Prezesa URE od (...), wskazujących na stopień niedostosowania się przez powoda do wprowadzanych w dniach 10 - 31 sierpnia 2015 r. ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej (zawiadomienie k. 1- 2 akt adm.).

W toku postępowania powód złożył do sprawy pisma z 13 maja 2016 r. (pismo z załącznikami k. 11- 38 akt adm.), 8 czerwca 2016 r. (pismo z załącznikami k. 43- 85 akt adm.), 1 sierpnia 2016 r. (pismo z załącznikami k. 90- 99 akt adm.), 2 listopada 2016 r. (pismo z załącznikami k. 138- 161 akt adm.), 11 maja 2017 r. (pismo z załącznikami k. 202- 237 akt adm.), przedstawiając Prezesowi URE swoje stanowisko.

Natomiast na wezwanie Prezesa URE do zajęcia stanowiska przez (...) odpowiedział on w pismach z 5 sierpnia 2016 r. (pismo z załącznikami k. 101- 104 akt adm.), 21 września 2016 r. (pismo z załącznikami k. 112- 114 akt adm.), 7 listopada 2016 r. (pismo z załącznikami k. 163- 172 akt adm.), 9 lutego 2017 r. (pismo k. 186 akt adm.).

Pismem z 8 czerwca 2017 r. (k. 239 akt adm.) zawiadomiono powoda o zakończeniu postępowania dowodowego i poinformowano go o możliwości zapoznania się z materiałem dowodowym oraz o możliwości złożenia dodatkowych wyjaśnień i dokumentów, w terminie 14 dni od dnia otrzymania tego pisma.

31 sierpnia 2017 r. Prezes URE wydał zaskarżoną Decyzję (Decyzja k. 246- 253 akt adm.).

7 czerwca 2019 r. na mocy postanowienia Sądu Rejonowego Katowice- Wschód w Katowicach X Wydziału Gospodarczego otwarto przyspieszone postępowanie układowe Zakładów (...) S.A. z siedzibą w P. (postanowienie k. 63 akt sąd.). Postanowieniem z 6 września 2019 r. Sąd ten uchylił zarząd własny dłużnika nad całością majątku, ustanawiając dla niego zarządcę (postanowienie k. 64 akt sąd.).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów złożonych w trakcie postępowania administracyjnego i sądowego, których autentyczność nie była kwestionowana przez żadną ze stron postępowania.

Sąd oddalił wniosek o przeprowadzenie dowodu z przesłuchania powoda, ponieważ jego zeznania nie były potrzebne do rozstrzygnięcia niniejszej sprawy.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie, o ile zmierza do uchylecia Decyzji ze względu na niedoręczenie powodowi Planu wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej na okres od 1 września 2014 r. do 31 sierpnia 2015 r., w sytuacji niewłączenia tego Planu do aktualnej Umowy sprzedaży energii elektrycznej i świadczenia usług dystrybucji oraz nieoznaczenia powodowi w tejże Umowie mocy bezpiecznej dla 20 stopnia zasilania, przez co powód nie znał wielkości dopuszczalnego poboru mocy w poszczególnych stopniach zasilania dla obiektu zlokalizowanego w P. przy ul. (...).

Podkreślenia wymaga, iż co do zasady, stosownie do § 5 pkt 1 Rozporządzenia powód był podmiotem zobowiązanym do stosowania się do wprowadzonych w dniach 10-31 sierpnia 2015 r. ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, bowiem moc umowna w odniesieniu do obiektu powoda zlokalizowanego w P. przy ul. (...) określona została na poziomie 2100 kW, a zatem powyżej wskazanej w § 5 pkt 1 Rozporządzenia wielkości 300 kW.

Zgodnie z przepisem art. 56 ust. 1 pkt 3a p.e. karze pieniężnej podlega ten, kto nie stosuje się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii, wprowadzonych na podstawie art. 11, art. 11c ust. 3 lub art. 11d ust. 3.

W rozpoznawanej sprawie Prezes URE zarzucił powodowi niezastosowanie się do ograniczeń wprowadzonych na podstawie art. 11 i 11d ust. 3 p.e.

Stosownie do treści tego ostatniego przepisu „**W okresie występowania zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej operatorzy systemu elektroenergetycznego mogą wprowadzać ograniczenia w świadczonych usługach przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej, w zakresie niezbędnym do usunięcia tego zagrożenia.**”

Z kolei zgodnie z art. 11 ust. 1 pkt 2 p.e. w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części mogą być wprowadzone na czas oznaczony ograniczenia w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła. W razie wystąpienia takiej sytuacji Rada Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw gospodarki, w drodze rozporządzenia, może wprowadzić na czas oznaczony, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części, ograniczenia w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej i ciepła (art. 11 ust. 7 p.e.).

Zagrożenie bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej może powstać w szczególności w następnym:

- 1) działań wynikających z wprowadzenia stanu nadzwyczajnego;
- 2) katastrofy naturalnej albo bezpośredniego zagrożenia wystąpienia awarii technicznej w rozumieniu art. 3 ustawy z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej (Dz. U. Nr 62, poz. 558, z późn. zm.);
- 3) wprowadzenia embarga, blokady, ograniczenia lub braku dostaw paliw lub energii elektrycznej z innego kraju na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, lub zakłóceń w funkcjonowaniu systemów elektroenergetycznych połączonych z krajowym systemem elektroenergetycznym;
- 4) strajku lub niepokoju społecznych;
- 5) obniżenia dostępnych rezerw zdolności wytwórczych poniżej niezbędnych wielkości, o których mowa w art. 9g ust. 4 pkt 9, lub braku możliwości ich wykorzystania. (art. 11c ust. 1 p.e.).

W przypadku powstania zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego:

1) podejmuje we współpracy z użytkownikami systemu elektroenergetycznego, w tym z odbiorcami energii elektrycznej, wszelkie możliwe działania przy wykorzystaniu dostępnych środków mających na celu usunięcie tego zagrożenia i zapobieżenie jego negatywnym skutkom;

2) może wprowadzić ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części do czasu wejścia w życie przepisów wydanych na podstawie art. 11 ust. 7, lecz nie dłużej niż na okres 72 godzin. (art. 11c ust. 2 p.e.).

Operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego niezwłocznie powiadamia ministra właściwego do spraw gospodarki oraz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki o wystąpieniu zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, podjętych działaniach i środkach w celu usunięcia tego zagrożenia i zapobieżenia jego negatywnym skutkom oraz zgłasza konieczność wprowadzenia ograniczeń na podstawie art. 11 ust. 7 (art. 11c ust. 3 p.e.).

Reasumując, w razie powstania zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego:

a) po pierwsze, może wprowadzić ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jej części do czasu wejścia Rozporządzenia, o którym mowa w art. 11 ust. 7 p.e., lecz nie dłużej niż na okres 72 godzin;

b) po drugie, niezwłocznie powiadamia ministra właściwego do spraw gospodarki oraz Prezesa URE o wystąpieniu zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, podjętych działaniach i środkach w celu usunięcia tego zagrożenia i zapobieżenia jego negatywnym skutkom oraz zgłasza konieczność wprowadzenia ograniczeń na podstawie rozporządzenia.

W rozpoznawanej sprawie (...) skorzystały z obu ww. uprawnień tj. w dniach 10-11 sierpnia 2015 roku wprowadziły ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej oraz powiadomiły Ministra Gospodarki o konieczności wprowadzenia ograniczeń na dłuższy okres. Rada Ministrów 11 sierpnia 2015 r. wydała rozporządzenie w sprawie wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, które wprowadziło te ograniczenia w okresie od 11 sierpnia 2015 r. od godz. 24:00 do 31 sierpnia 2015 r. do godz. 24:00.

Okoliczność, iż doprecyzowanie okresu na jaki OSP może wprowadzić przedmiotowe ograniczenia znajduje się w treści art. 11c ust. 2 pkt 2 p.e., nie oznacza, że nie zostały one wprowadzone na podstawie art. 11d ust. 3 p.e. Treść przedmiotowych regulacji prawnych tj. art. 11 c ust. 2 pkt 2 oraz art. 11 d ust. 3 p.e. pozostaje w ścisłym związku, albowiem dopiero łączna ich treść określająca podstawę do wprowadzenia ograniczenia przez OSP w okresie występowania zagrożenia tj. art. 11 d ust. 3 p.e. oraz możliwy okres, czemu służy art. 11c ust. 2 pkt 2, którego stosowanie jest możliwe już w sytuacji powstania zagrożenia, umożliwia skuteczne wprowadzenie przedmiotowego ograniczenia przez OSP, tj. w ściśle ograniczonym czasie i na ściśle określonym terytorium.

W świetle powyższego OSP posiadała kompetencję do wprowadzenia przedmiotowych ograniczeń w poborze energii w myśl art. 11d ust. 3 p.e., zaś okres i zakres terytorialny ich obowiązywania, na podstawie art. 11c ust. 2 pkt 2 p.e. wprowadzono od godziny 10:00 dnia 10 sierpnia 2015 roku z informacją o zgłoszonej konieczności wprowadzenia dalszych ograniczeń w trybie art. 11 ust. 7 p.e. Jak już bowiem wskazano, OSP mogło wprowadzić przedmiotowe ograniczenia do czasu wejścia w życie przepisów wydanych na podstawie art. 11 ust. 7 p.e., lecz nie dłużej niż na okres 72 godzin. Wskazać przy tym należy, iż jedynie realizacja działań z zachowaniem przedstawionej wyżej kolejności umożliwiła uzyskanie podstawowego celu powołanej ustawy, jakim jest zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego w kraju.

Zatem przepis art. 11d ust. 3 p.e. stanowi samoistną materialnoprawną podstawę do wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej a niezastosowanie się do nich przez podmioty do tego zobowiązane jest sankcjonowane karą pieniężną określoną w art. 56 ust. 1 pkt 3a p.e. Tym samym przekroczenie poboru energii nie tylko w dniach od 12 do 31 sierpnia 2015 r. kiedy obowiązywało rozporządzenie Rady Ministrów w kwestii ograniczeń, ale również w dniach 10 i 11 sierpnia 2015 r. kiedy obowiązywały ograniczenia wprowadzone przez OSP na mocy art. 11d ust. 3 p.e., jest zagrożone karą pieniężną z art. 56 ust. 1 pkt 3a p.e.

Przy czym skoro to operatorzy systemu elektroenergetycznego wprowadzają ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej na zasadzie art. 11d ust. 3 p.e. stosowanie się do ograniczeń w poborze energii obciąża odbiorców tej energii, którzy podlegają karze w razie naruszenia ustalonych przez operatorów ograniczeń. Zgodnie bowiem z treścią art. 56 ust. 1 pkt 3a p.e. karze pieniężnej podlega ten, kto nie stosuje się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii, wprowadzonych na podstawie art. 11, art. 11c ust. 3 lub art. 11d ust. 3.

Sąd zważył, że powód nie zastosował się do wprowadzonych na podstawie art. 11 i 11d ust. 3 p.e ograniczeń w poborze energii w dniach 10, 11 i 12 sierpnia 2015 roku, co wynika z materiału dowodowego, tym niemniej nie można stwierdzić, iż tym samym dopuścił się naruszenia, za które należy wymierzyć mu karę pieniężną, ponieważ ustalony dla powoda na wypadek wprowadzenia ograniczeń dostarczania i poboru energii indywidualny Plan wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej na okres od 1 września 2014 r. do 31 sierpnia 2015 r. nie został mu doręczony. Natomiast plan ten, zgodnie z jego nazwą, przedstawiał schemat gradacji poboru energii w zależności od poziomu zaordynowanego stopnia zasilania.

W tym miejscu zaznaczyć trzeba, że w myśl § 8 ust. 1 i 2 Rozporządzenia operatorzy oraz przedsiębiorstwa energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie zaopatrzenia w ciepło opracowują plany wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej oraz w dostarczaniu ciepła, zwane dalej "planami ograniczeń", z uwzględnieniem zasad określonych w art. 11 ust. 3 ustawy. Plany ograniczeń dla energii elektrycznej określają wielkości maksymalnego poboru tej energii dla poszczególnych odbiorców i stopni zasilania. Plany te podlegają corocznej aktualizacji w terminie do dnia 31 sierpnia.

W § 9 Rozporządzenia zostało wskazane, że wielkości planowanych ograniczeń w poborze energii elektrycznej, ujęte w planach ograniczeń, określa się w stopniach zasilania od 11 do 20, przy czym:

- 1) 11 stopień zasilania określa, że odbiorca może pobierać moc do wysokości mocy umownej określonej w umowach, o których mowa w art. 5 ust. 2 pkt 1 i 2 oraz ust. 3 ustawy;
- 2) stopnie zasilania od 12 do 19 powinny zapewniać równomierne obniżanie mocy elektrycznej pobieranej przez odbiorcę;
- 3) 20 stopień zasilania określa, że odbiorca może pobierać moc do wysokości ustalonego minimum, niepowodującego zagrożeń i zakłóceń, o których mowa w § 3 ust. 4.

Co istotne, zgodnie z § 10 Rozporządzenia dopuszczalne maksymalne ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, a także w dostarczaniu ciepła, ujęte w planach ograniczeń, oraz sposób powiadamiania odbiorców o obowiązujących stopniach zasilania, stosownie do § 12 ust. 3, uwzględnia się w umowach, o których mowa w art. 5 ust. 2 pkt 1 i 2 oraz ust. 3 ustawy.

Ponadto jak stanowi § 11 Rozporządzenia operatorzy oraz przedsiębiorstwa energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie zaopatrzenia w ciepło zapoznają odbiorców z planami ograniczeń przez ogłoszenia zamieszczane w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości lub w formie elektronicznej na swojej stronie internetowej albo w formie ustalonej w umowach, o których mowa w art. 5 ust. 2 pkt 1 i 2 oraz ust. 3 ustawy, co najmniej na 30 dni przed dniem obowiązywania ograniczeń.

Powyższe przepisy precyzyjnie regulują, że to plany ograniczeń określają wielkości maksymalnego poboru energii dla poszczególnych odbiorców i stopni zasilania, co oznacza, że te właśnie plany wskazują odbiorcom granice dopuszczalnego poboru energii w zależności od konkretnego stopnia zasilania. Oczywistym jest zatem, że bez rzeczonych planów odbiorca nie ma wiedzy na temat tego jak stopniować pobór energii aby nie przekroczyć dopuszczalnego poboru. Dlatego plany te powinny być udostępnione odbiorcom, w taki sposób aby odbiorca – konkretny adresat ograniczeń, mógł się z nimi zapoznać. Rolą operatora jest podjęcie takich działań aby odbiorca mógł się zapoznać z obowiązującym go planem. Przy czym ciężar dowodu, że operator podjął działania skutkiem których odbiorca mógł się zapoznać z planami ograniczeń, spoczywa na operatorze.

W sprawie niniejszej nie zostało zaś wykazane przez Prezesa URE, aby odbiorca został powiadomiony przez operatora o obowiązującym go planie ograniczeń. Wprawdzie operator twierdzi, że 31 lipca 2014 r. wysłał do odbiorcy pismo datowane 15 lipca 2014 r. zawierające indywidualny plan ograniczeń, co poparł wydrukiem dotyczącym korespondencji wychodzącej pochodzącym z systemu kontroli obiegu kancelaryjnego (...), jednak nie posiada dowodu otrzymania przesyłki przez adresata. Odbiorca twierdzi natomiast, że pisma nie otrzymał. W tej sytuacji okoliczność braku zwrotu przesyłki do nadawcy nie może być okolicznością decydującą o uznaniu, że przesyłka została dostarczona.

Zdaniem Sądu powyższe ustalenia nie pozwalają na przyjęcie, że odbiorca, co do którego brak jest dowodów otrzymania pisma jest jego treścią związany oraz, że niezastosowanie się do zawartego w tym piśmie planu ograniczeń może skutkować nałożeniem na tego odbiorcę kary administracyjnej, tym bardziej, że również w obowiązującej powoda Umowie sprzedaży energii elektrycznej i świadczenia usług dystrybucji nr (...) z 21 listopada 2014 r. nie ma podano mocy bezpiecznej, nie ustalono też gradacji ograniczenia mocy stosownie do wprowadzonych stopni zasilania na wypadek ograniczeń w poborze. Przy czym nietrafiony jest pogląd, iż nie uległa zmianie moc bezpieczna określona w poprzedniej umowie z 17.02.2012 r. na poziomie o kW z racji tego, że dotychczasowa umowa uległa rozwiązaniu na podstawie § 4 ust. 3 nowej Umowy z 21 listopada 2014 r.

Dokonując oceny zachowania powoda Sąd doszedł zatem do przekonania, że chociaż formalnie odbiorca był podmiotem, który podlegał ograniczeniom wobec korzystania z mocy umownej większej niż 300 kW, to jednak skoro nie można uznać, aby odbiorca posiadał informacje o obowiązujących go ograniczeniach ustalonych w planie ograniczeń a tym samym, aby miał możliwość ich prawidłowego wdrożenia i w efekcie dostosowania się do ograniczeń wprowadzonych w okresie 10- 31 sierpnia 2015 r., nie może ponosić odpowiedzialności za niezastosowanie się do wprowadzonych ograniczeń.

Mając na uwadze powyższe brak było podstaw do przypisania powodowi naruszenia obowiązku stosowania się do wprowadzonych ograniczeń i nałożenia na powoda kary pieniężnej, o jakiej mowa w art. 56 ust 1 pkt 3a p.e.

W tym stanie rzeczy Decyzja w zaskarżonej części pkt 1 i 2 podlegała uchyleniu w oparciu o przepis art. 479⁵³ § 2 k.p.c.

O kosztach procesu orzeczono na mocy art. 98 i 99 k.p.c. zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu. Stronie powodowej jako wygrywającej spór, Sąd przyznał więc od pozwanego zwrot kosztów wynagrodzenia pełnomocnika procesowego w wysokości 720 zł, ustalonego na podstawie § 14 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 1804 ze zm.), opłaty skarbowej od pełnomocnictwa oraz zwrot kosztów opłaty sądowej od odwołania.

SSO Anna Maria Kowalik